

Kapittel 5   Skeid

Utkast per 18.10.2016

Dette utkastet for reglement til Skeid er midlertidig. Et nytt, felles reglement for de tre nasjonale rasene vil komme. Reglementet vil da bli sendt ut til lokallagene. Inntil videre er det dette reglementet som gjelder.

Innhold

SKEIDREGLEMENT

Arrangører

Deltaker

Ekvipasjer og utstyr

Kvalifisering og påmelding

Klasser og vanskelighetsgrader

Feilfri runde (FR)

Lett klasse (LK)

Vanskelig klasse (VK)

Bedømmelse

Premiering

OM SKEID

Skeid er en spesiallaget konkurranseform for de tre nasjonale hesterasene, dølahest, fjordhest, og nordlandshest/lyngshest. Skeid er forbeholdt disse rasene og er utviklet av de enkelte raseorganisasjonene med støtte fra de nasjonale hestesentrene. Det skal være artig å delta og å se på, og resultatene fra øvelsene skal på sikt inngå i avlssystemet for de enkelte rasene (innsamling av informasjon om bruksegenskaper).

Skeid er nytt – under utprøving og utvikling, og vil endres etter hvert før den endelige formen er lagt.

Skeid viser de nasjonale hesterasene sitt varme hjerte og kalde hode gjennom gode bruksegenskaper og samarbeidsvilje. Løypa skal ha naturlige hindringer og tekniske øvelser, og gi både utfordringer og mestringsfølelse, men være enkel å arrangere og tilpasset terrenget. Vi ønsker at disse øvelsene skal øke deltakernes kunnskap om ridning/kjøring og trening av hest. Sikker og trygg håndtering av hest er en forutsetning for å delta. Glede ved allsidig bruk av hesten er et mål.

Det er viktig at terrenget tas i bruk. De nasjonale hesterasene er gode i terrenget – de er tilpassa det norske landskapet. De har vært arbeidshester i jord- og skogbruk, kløv- og skysshester og hester som måtte kunne brukes av ulike folk. Dette er egenskaper som fortsatt finnes i rasene. De er robuste, terrengkloke, fotsikre og kalde i hodet og de er i stand til å vurdere brukerne sine, de har et ”varmt hjerte”.

Det er laget opplegg for både ride- og kjøreskeid med tre ulike vanskelighetsgrader. Det er også mulig å leie eller tømmekjøre unghester i Skeid. Unge og/eller uerfarne ryttere kan leies i Skeid. Unge og/eller uerfarne kusker kan delta i Skeid, med ekstra sikkerhetskrav.

En del av momentene skal være gjennomgående, altså at man finner dem igjen både i de mest krevende Skeid-konkurransene, for de yngre og uerfarne hestene, og som en del av en kommende temperamentsløype for unghester i utstillingssystemet. På den måten vil samme egenskap kunne registreres fra tidlig i hestens liv – til den er godt voksen. Vi vil få mange registreringer av samme egenskap på hvert individ. Det vil øke sikkerheten på det som registreres.

Skeid trekker en linje fra gamle dagers hestekamper til moderne tiders gemyttlige kappestrid.

Skeid betyr: ”..... bygdestevner med hestekamper og kappritt som i enkelte landsdeler ble holdt utpå høsten. Skikken er eldgammel og omtales ofte i islandske sagaer. I Norge, særlig i Telemark og Setesdal, holdt den seg til innpå 1800-tallet. Mange gårdsnavn i Norge, som Skeid og Skeie, skriver seg fra disse stevnene. Skeid betegner også løp over en bestemt distanse i travløp, og et uttrykk som prøveskeid er nokså alminnelig.” For eksempel har Skedsmo kommune kommunevåpen som består av tre sølv hestehoder i bevegelse. Dette henspiller på kommunenavnets opphav. Norrønt betyr skeid ei slette eller mo der man hadde ferdighetsprøver, særlig til hest.

SKEIDREGLEMENT

Arrangører

Skeid kan arrangeres av aktivitetsutvalgene i de tre raseorganisasjonene og deres lokallag. Vi oppfordrer lokallagene som ønsker å arrangere til å ta kontakt med aktivitetsutvalgene i god tid - de vil da få tildelt premiesett og veiledning til dommere/arrangører.

Deltaker

I de lette klassene kan alle delta. For å være med i vanskelige klasser må en være medlem i et lokallag tilknyttet en av raseorganisasjonene.

Hesten skal være av en de nasjonale rasene; dølahest, nordlandshest/lyngshest eller fjordhest. Hesten skal være registrert i rasens hovedregister. I ride- og kjøreklassene skal hesten være minst 3 år i lette klasser, minst 4 år for vanskelige klasser.

Ekvipasjer og utstyr

Hest

Hesten skal være ren, skodd eller med velpleide høver. Alt utstyr skal være i god stand og korrekt tilpasset. Hesten skal ha hodelag og sal/sele av valgfri type. Det er unntak for unge hester i leieklasse som kan leies i grime. Alle typer bitt er tillatt, men stangbitt skal ha hakekjede og nesereim.

I lett klasse kan det kjøres med to- eller firehjulsvogn. Noen arrangementer kan kreve firehjulsvogn i vanskelig klasse av hensyn til bedømming av tekniske øvelser. Arrangør kan tilby lån av vogn.

Medhjelper i kjøring skal være over 16 år.

Rytter og kusk

Hjelm/ridehjelmer er påbudt for alle, i tillegg er sikkerhetsvest påbudt frem til fylte **18** år. For ryttere er ridesko-/støvler med litt hæl påbudt for alle.

Hjelper

Hvis leier benyttes i feilfri runde for ryttere skal det brukes et leietau som er minst 2,5 meter langt. Den meteren som er nærmest hesten skal merkes med teip eller lignende. Hvis leier tar tak i denne delen trekkes det poeng i lett klasse.

Kusker i Feilfri runde må ha med hjelpekusk og kjøre med dobbelt sett tømmer. Kusker under 18 år må ha med hjelpekusk/groom som er over 18 år.

Forsikring

Deltakelse skjer på eget ansvar. Det oppfordres til å sørge for at en har god forsikring på seg selv og hest.

Utestengning

Utestengning av konkurransen kan skje ved adferd som kan utsette folk eller dyr for fare, eller usportslig oppførsel. Dommer har mulighet til å utestenge en ekvipasje.

Aldersbestemmelser

Rytter/kusk

- Feilfri runde rideklasse har ingen nedre aldersgrense. Lett og vanskelig rideklasse er åpne for ryttere fra det året de fyller 10 år.
- Kjøreklassene er åpne for kusker fra og med det året de fyller 12 år.
- Leie- og tømmekjørings-klassene er åpne for deltakere fra og med det året de fyller 10 år. (Arrangør kan gi dispensasjon for yngre deltakere i alle klasser.)

Deltakere under 12 år skal ikke rangeres.

Ved behov kan klassene deles inn i junior- og seniorklasser hvor juniorryttere er ryttere til og med det året de fyller 18 år. Deltakere under 18 år kan delta i seniorklasser om de ønsker det.

Hester kan delta i

- Leieklasser fra de er føll
- Tømmekjøringsklasser fra det året de fyller ett år
- Kjøreklasser fra det året de fyller tre år
- Rideklasser fra det året de fyller fire år.

Kvalifisering og påmelding

Ved lokale arrangement kreves ingen kvalifisering.

Ved nasjonale stevner vil det etter hvert kreves kvalifisering på lokalt nivå.

Påmelding foregår til lokal arrangør, og oppgis i invitasjonen. Det oppfordres til å holde startkontingenten lav, især for yngste deltakerne, slik at alle har mulighet til å delta. Makspris er 100,- kr for de letteste klassene og 200,-kr for de andre.

Klasser og vanskelighetsgrader

Det er klasser i leing, tømmekjøring, ridning og kjøring, med ulike vanskelighetsgrader og arrangøren kan også foreta ytterligere inndeling dersom det er hensiktsmessig.

Arrangøren oppfordres til å sette opp klasser på ulike nivå, men kan slå sammen klasser ved behov.

Feilfri runde (FR)

- Gir alltid sløyfe, kan gjennomføres med eller uten hjelper, gangart skritt og/eller trav.
- Det settes ikke karakter. Men deltakerne får kommentar på bedømmelsesskjemaet for hvert av momentene.
- Ingen rangering, deltakerpremie til alle.

Lett klasse (LK)

- I LK vinner den med høyest poengsum totalt, er ekvipasjene like på poeng skiller de på poeng for ridning. Hvis de fortsatt er like på poeng deler de plassering.
- Ingen tidtaking
- Galopp er ikke tillatt gangart i LK kjøring

Vanskelig klasse (VK)

- I VK vinner den med lavest oppnådd til, inkl. straffesekunder.
- Når poengsummene summeres opp legges ikke-oppnådde poeng til tiden i form av straffesekunder som er multiplisert med koeffisienten 4 .
Eksempel: Hvis maks oppnåelig poengsum er 130, og ekvipasjen har oppnådd 102 poeng legges $28 \cdot 4$ sekund til tiden ekvipasjen har brukt rundt banen.
- I VK er det påbudt å forsøke alle elementene, unnlater man å forsøke medfører dette 30 straffesekunder per moment som unnlates forsøkt gjennomført.
- Forsøk på gjennomføring defineres som at hele ekvipasjen har passert inngangsmarkeringen til elementet. Der dette ikke er tydelig markert, eller virker

urimelig faller vurderingen på hoveddommer, eventuelt i samarbeid med hjelpedommer på momentet.

- Vinneren er den med lavest tid sammenlagt (anvendt tid + straffesekunder).
- Ved likeplassering skilles ekvipasjene på poeng for riding, ved fortsatt likhet deles plasseringen.

Bedømmelse

Konkurransen dømmes av en dommer, fortrinnsvis bruksprøvedommer. I tillegg vil det kunne være hjelpedommere på elementene der det er hensiktsmessig. Hvert element bedømmes på skala fra 1-10, hvor 10 er prikkfritt gjennomført. Det gis i tillegg en generell karakter på rytter/kuskens håndtering av hesten.

I vanskelig klasse (VK) er det tidsbedømming, dvs at vinneren er den med lavest oppnådd tid inkludert straffesekunder. VK bedømmes med samme skala fra 1-10, men når poengene summeres opp legger de poengene som IKKE er oppnådd ganger koeffisienten 4 (*kan varieres avhengig av hvor "rask" banen er*) til totaltiden i form av straffesekunder. For eksempel: om maks oppnåelig poengsum er 130 poeng og ekvipasjen har fått 102 poeng legges $28 \cdot 4 = 112$ sekunder til tiden ekvipasjen har brukt på banen. Vinneren er den med lavest tid sammenlagt (anvendt tid + straffesekunder). Er det likevel ekvipasjer som stiller likt, skal de skilles på poeng for riding/kjøring.

Hvis medhjelper blir brukt i de lavere klassene vurderer dommeren innvirkningen og justerer karakteren deretter.

Klassene dømmes av en hoveddommer som gir poeng på momentene, samt helst en egen ride-/leie/kuskedommer som setter poeng på riding/håndtering/kjøring gjennom hele konkurransen. I FR skal det kun settes kommentarer, ikke poeng, på alle momenter.

Der hoveddommer ikke har full oversikt over alle elementene eller det av andre årsaker er mulig/hensiktsmessig kan det benyttes en hjelpedommer på enkeltelement som setter poeng på dette elementet og deretter formidler videre til hoveddommer.

Hvert moment gis poeng fra 0-10, i tillegg bedømmes rytterens/kuskens/leierens innvirkning på hesten.

Poengskala

- 10: Utmerket
- 9: Meget god
- 8: God
- 7: Bra
- 6: Tilfredsstillende
- 5: Godkjent
- 4: Ikke tilfredsstillende
- 3: Ganske dårlig
- 2: Dårlig
- 1: Meget dårlig
- 0: Ikke utført

Helhetsbedømmelse

I tillegg til poeng for enkeltmomenter bedømmes ekipasjens samlede gjennomføring av løypen med vektlegging på interaksjon og kommunikasjon mellom menneske og hest.

Premiering

Det premieres nummer 1-3 i klassen, og alle i Feilfri runde, samt de under 12 år de yngste klasse får premie. Premiesett vil på sikt bli kostet av raseorganisasjonene. Eventuelle gavepremier må arrangørene selv stå for. I tillegg kan lokale arrangører selvfølgelig premiere flere ekipasjer.

Egenskaper og momenter

Arrangøren kan selv velge momenter, men løypa skal inneholde minst to momenter fra hver gruppe. Det er ønskelig at løypa tilrettelegges i terrenget.

Ride- og leieklasser	Kjøre- og tømmekjøringsklasser	Mål og tid
I Lydighet/samarbeidvilje		
I.1 Holdt på flatmark Holdt i angitt tid sek		Holdtlengde F: 5 sek L: 10-20 sek V: 15-30 sek
I.2 Holdt i oppoverbakke		
I.3 Holdt i nedoverbakke		
I.4 Stå stille innenfor avmerking Skal stå i ro med fire bein i bakken mellom markeringer		

<p>1.5 Rampe Ri/leie inntil rampe, stige av, leie hesten, stige på igjen.</p> <p>Leieklasse: Gjøre holdt</p>	<p>1.5k Rampe Kjøre inntil rampe, groomen stiger av og på igjen,</p> <p>Tømmekjøring: Gjøre holdt</p>	
<p>1.6 Overganger Overganger mellom gangarter på angitt sted</p>		
<p>2 Teknikk/motorikk</p>		
<p>2.1 Bommer Gå over bommer <i>Tilpasse tempo og steglengde</i></p>	<p>Ikke aktuelt</p>	<p>Bomantall F: 3 bommer L: 5 bommer V: 7 bommer</p>
<p>2.2 Sjeker Gå i sjeker, gjøre holdt mellom sjekene.</p>	<p>1.1k Gå i sjeker Gå i sjeker (gjøre holdt mellom sjekene), spennes for. Tømmekjøringshesten gjør bare holdt, evt. kan sjekene løftes opp dersom hesten er tilvendt dette.</p>	<p>Holdtlengde F: 5 sek L: 10 sek V: 15 sek</p>
<p>2.3 Grøft Forsering av grøft</p>	<p>Ikke aktuelt</p>	
<p>2.4 Oppover og nedoverbakke Fri gangart oppover og skritt nedover</p>		
<p>2.5 Hinder Gjerne naturhinder, hoppes</p>	<p>Ikke aktuelt</p>	<p>Maks hinderhøyde F: 30 cm L: 40 cm V: 50 cm</p>
<p>2.6 Hindring Passere over en hindring, f.eks nedfallent tre, bildekk.</p>	<p>Ikke aktuelt</p>	
<p>2.7 Sideførende Ri over bom med forbena og flytte seg sidelengs langs bommen i hele bommens lengde. Øvelsen skal startes fra skritt og utføres uten holdt.</p>	<p>2.7k Vending Vending 90 grader Teknikk ved forflytning av bein</p>	<p>Maks bomlengde: F: 100 cm L: 200 cm V: 300 cm</p>
<p>3 Mot/miljø</p>		
<p>3.1 Over ukjent underlag Kjøre/tømmekjøre over bro/plate/palletrapp/presenning/vannhinder</p>		

3.2 Uromoment Holde seg innenfor markeringer ved passering av flagrende presenning, motorisert kjøretøy, paraplyer, ballonger, plastremser etc.		Markeringsbredde F: 400 cm L: 250 cm V: 150 cm
3.3 Frakt av gjenstand Ta med gjenstand fra A til B Rytter henter og bringer Under kjøring henter og bringer groomen mens hesten står i ro. Kusken utfører hente og bringe under tømmekjøring.		Gjenstand Flagg Paraply Jakke Kjetting Plaststrimmel
3.4 Levering Levere post i postkasse eller søppel i søppelkasse. Under kjøring henter og bringer groomen mens hesten står i ro. Kusken utfører hente og bringe under tømmekjøring.		Gjenstand Aviser Søppelpost
3.5 Portal Ri/leie under portal		Trenger vi str?
4 Samarbeidsvilje/smidighet		
4.1 Rampe Ri/leie inntil rampe, stige av, leie hesten, stige på igjen. Leieklasse: gjøre holdt ved rampe	4.1 k Rampe Kjøre inntil rampe, groomen stiger av og på igjen. Tømmekjøring: gjøre holdt ved rampe	Holdtlengde F: 5 sek L: 10 sek V: 15 sek
4.2 Åttetalls vending Hesten stilles riktig i voltene og vendes om		Størrelse avhenger av vanskelighetsgrad
4.3 Grind Grind som skal åpnes og lukkes	4.3 kGrind Groom/tømmekjøringskusk åpner grinda, kjører gjennom og står på ny rolig mens grinda lukkes	
4.4 Vending Snu inne i et avgrenset område (eks. 3x3 meter)		Vanskelighetsgraden varierer med områdets størrelse
4.5 Plate Hesten skal under bevegelse forover trække med valgfri hov på en plate	4.5 k Plate Vognen skal under bevegelse kjøre over platen med angitt hjul	
4.6 Slalom		Antall porter 4-6 porter

Passere porter i angitt rekkefølge, med eller uten rivbar markering. Gjerne bruke naturlige hindringer som trær eller lignende.		8-10 porter 14-20 porter
4.7 Rygge rett Rygge hesten innenfor angitte markeringer <ul style="list-style-type: none"> · Rygge inn, kjøre/ri ut · Ri/kjøre inn/rygge ut 		Markeringsbredde/lengde : F: 120/100 cm L: 90/200 cm V: 60/300 cm
4.8 Rygge vinkel Rygge hesten innenfor angitte markeringer <ul style="list-style-type: none"> · Rygge i vinkel inn, ri ut · Ri inn, rygge i vinkel ut 	4.8 k Rygge i vinkel Rygge ekvipasjen med vognen innenfor angitte markeringer	M/vogn F: 400/100 cm L: 200/200 cm V: 130/300 cm
5 Avreaksjon/omstilling, dømmes kun i LK og VK		
5.1 Lange tøyler Først hurtig tempo, deretter rett over i skritt på lange tøyler		
5.2 Grind Først trav/galopp, deretter direkte over i åpne og lukke grind.		
5.3 Rygge Først trav- eller galoppstrekning, deretter direkte over i rygge i vinkel (L-, U-, T-form)		
5.4 Snu i avgrenset område Først trav- eller galoppstrekning, deretter direkte over i snu i avgrenset område		